Miasto i Gmina Piotrków Kujawski

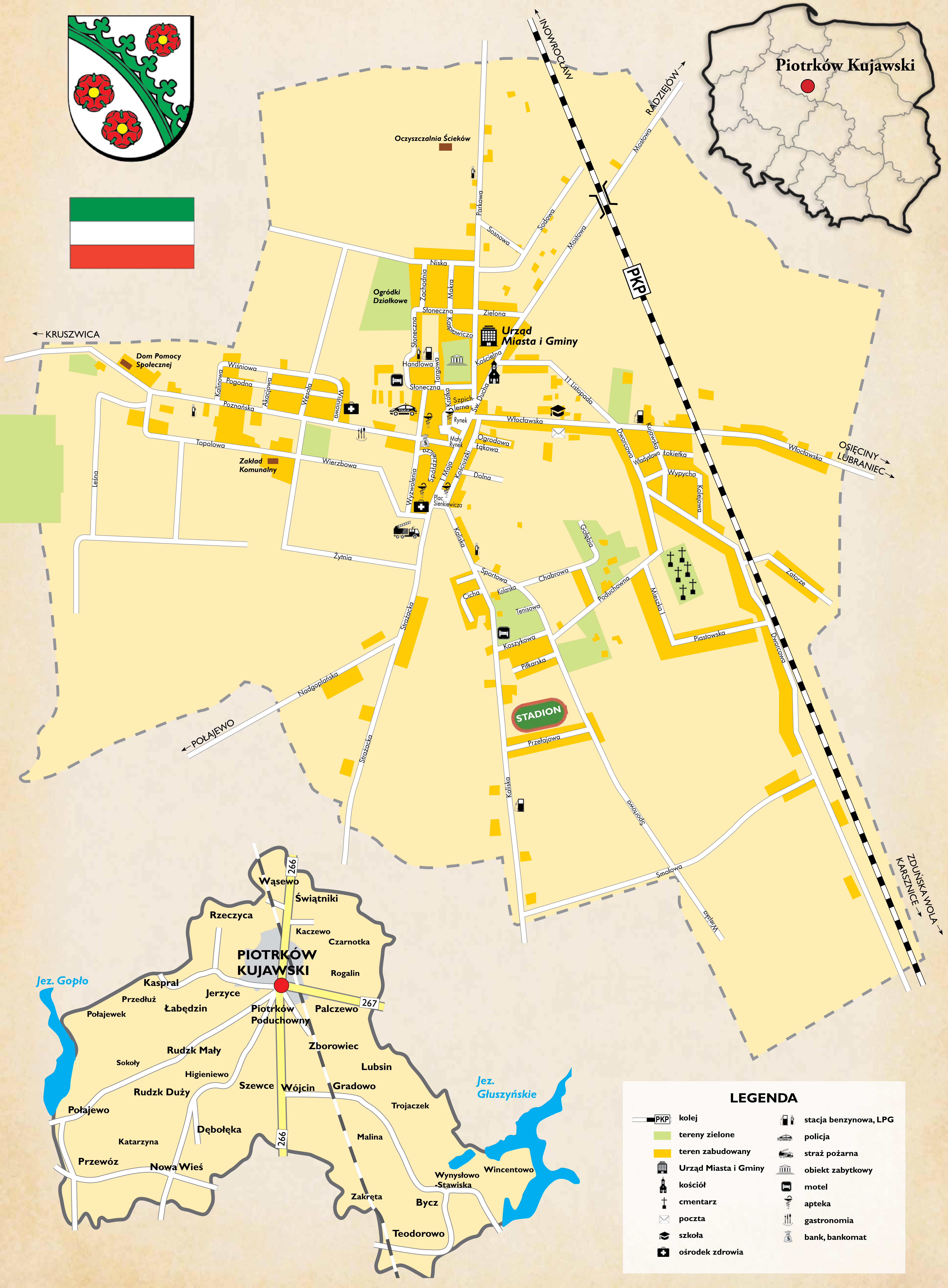

LEGENDA

- PKP kolej
- 🟩 tereny zielone
- 🟨 teren zabudowany
- Urząd Miasta i Gminy
- kościół
- ✝ cmentarz
- ✉ poczta
- szkoła
- ✚ ośrodek zdrowia
- stacja benzynowa, LPG
- policja
- straż pożarna
- obiekt zabytkowy
- motel
- apteka
- gastronomia
- bank, bankomat

Zacznijmy od legendy…

Dawno, dawno temu św. Piotr będący klucznikiem raju wychylił się za bardzo zza chmurki i wypadł mu klucz od tegoż właśnie raju i siłą grawitacji upadł na Ziemię. Gdy Ewa i Adam nabroili w boskim ogrodzie anioł ognistym mieczem na rozkaz Pana wygnał ich z Raju. Na Ziemi wśród innych zadań wygnańcy mieli odnaleźć zagubiony przez Piotra klucz. Po wygnaniu z Nieba nasi prarodzice znaleźli się na maleńkiej wysepce pośrodku wielkiej wody i rozpoczęli swe ziemskie życie. Jak to było na naszej planecie - pierwsi ludzie zajmowali się łowiectwem i rybołówstwem. Pewnego razu Adam złapał ogromną rybę z wąsami - był to sum. Ewa znalazła w brzuchu ryby duży złoty klucz. Okazał się być on kluczem św. Piotra. Na tę okoliczność miejscowość, w której przebywali nazwali od imienia świętego - Piotrkowem.

*Ten fragment legendy może uwiarygodnić fakt, że pod dawną (nieistniejącą już) amboną w piotrkowskim kościele znajdowała się płaskorzeźba przedstawiająca rybę z kluczem w pysku. Pisał o tym również przedwojenny proboszcz i kronikarz piotrkowskiego kościoła ks. kan. Henryk Koławski w swojej Historii Piotrkowa Kujawskiego.**

Historia

Najstarszy zapis dotyczący osadnictwa w rejonie dzisiejszego Piotrkowa Kujawskiego, pochodzi z 1252 r. i podaje, że książę kujawsko-łęczycki Kazimierz, przekazał biskupstwu włocławskiemu różne wsie w tym Piotrków. Około 1325 r. osada występowała jako wieś parafialna. Stopniowo przybierała wygląd osady miejskiej o zabudowie ulicowej. Prawa miejskie Piotrków Kujawski uzyskał za panowania króla Zygmunta III Wazy. Akt erekcyjny nosi datę 5 kwietnia 1589 r. Przez cały ten okres miasteczko skupiało przede wszystkim ludność rolniczą i rzemieślniczą.

W 1800 r. Piotrków liczył około 500 mieszkańców z tendencją dalszego wzrostu. Zaangażowanie w powstaniu styczniowym spowodowało, że w 1867 r. Piotrków prawa miejskie utracił, mimo to nadal rozwijał się jako ośrodek handlowy. W 1933 r. Piotrków „otrzymał” elektryczność, w tym czasie liczył ok. 4000 mieszkańców. II wojna światowa doprowadziła do drastycznego spadku liczby ludności do około 1000 mieszkańców.

W czasach powojennych nastąpił szybki rozwój osady. Powstał Państwowy Ośrodek Maszynowy, Ośrodek Zdrowia, Bank Spółdzielczy, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, Proszkownia Mleka, Oddział Kujawskiej Fabryki Manometrów, Ośrodek Wypoczynkowy w Połajewie nad Gopłem, Spółdzielnia Kółek Rolniczych oraz Spółdzielnie Mieszkaniowe.

1 stycznia 1998 r. staraniem ówczesnych władz Piotrków Kujawski odzyskał prawa miejskie.

Obecnie gmina Piotrków Kujawski systematycznie rozwija się gospodarczo i społecznie, stanowi ważny węzeł komunikacyjny dla województwa. Rozwija się przemysł rolno-spożywczy, przetwórstwa tworzyw sztucznych i wyrobów stalowych na potrzeby przemysłu paliwowego.

Dzięki położeniu gminy między dwoma jeziorami ważną rolę odgrywa również rekreacja, turystyka i agroturystyka.

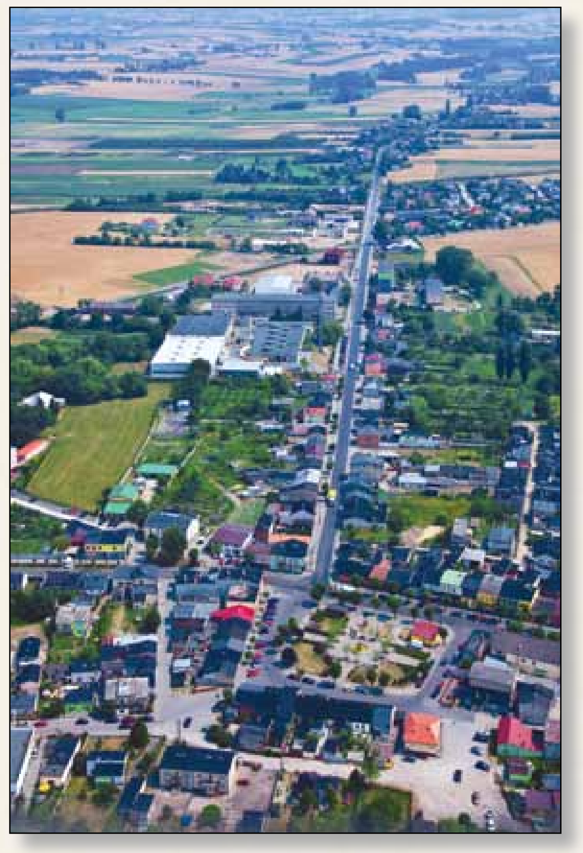

Zabytki

Ponad 750-letnia bogata historia Piotrkowa Kujawskiego związana jest z położeniem na prastarych ziemiach kujawskich, co podnosi atrakcyjność turystyczną tego terenu.

Do najcenniejszych zabytków należą:

Piotrków Kujawski:

- kościół pw. św. Jakuba z I poł. XVI w. (prawdopodobnie początki sięgają 980 r.) barokowy ołtarz z gotycką rzeźbą - Pietą z około 1400 r.
- park z poł. XIX w.
- cmentarz z I poł. XIX w.

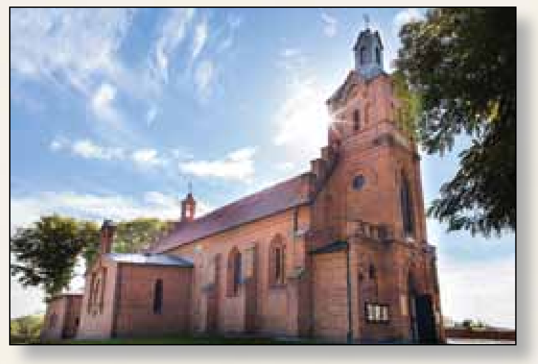

Jerzyce:

- zabudowa żandarmerii niemieckiej z XIX/XX w.
- figurka przydrożna Chrystusa z okresu międzywojennego

Leszcze:

- zespół parkowo-dworski z II poł. XIX w. z dworem murowanym i parkiem

Nowa Wieś:

- zbiorowa mogiła powstańców styczniowych z 1863 r.

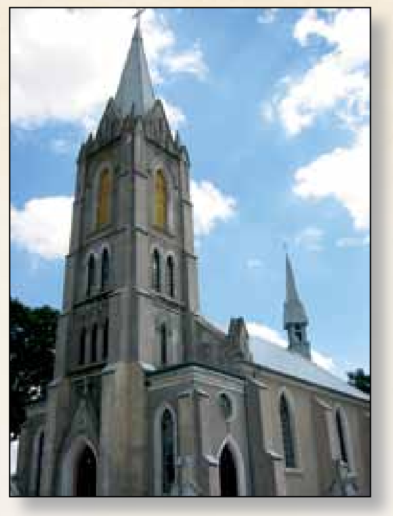

Połajewo:

- kościół pw. św. Trójcy z II poł. XIX w. ze starodrzewiem
- cmentarz z końca XIX w.

Przewóz:

- kaplica z końca XIX w.
- cmentarz ewangelicko-augsburski z końca XIX w.

Rzeczyca:

- kaplica murowana z 1878 r.

Bycz:

- pozostałości cmentarza ewangelicko-augsburskiego z XIX w.

Lubsin:

- pozostałości cmentarza ewangelicko-augsburskiego z XIX w.

Kozy:

- pozostałości cmentarza ewangelicko-augsburskiego z XIX w.

Łabędzin:

- kapliczka przydrożna z figurką Chrystusa z okresu międzywojennego
- figurka przydrożna Chrystusa z okresu międzywojennego

Rudzk Duży:

- cmentarz ewangelicko-augsburski z końca XIX w.

Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina Piotrków Kujawski położona jest w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego w powiecie radziejowskim. Graniczy z gminami: Bytoń, Kruszwica, Radziejów, Topólka oraz Skulsk i Wierzbinek znajdującymi się w województwie wielkopolskim, usytuowana pomiędzy jeziorami Gopłem i Głuszyńskim. Jest gminą miejsko-wiejską o powierzchni 13 862 ha, podzieloną administracyjne na 23 sołectwa. W gminie mieszka ok. 9600 mieszkańców, w tym ok. 4500 osób w mieście.

Środowisko przyrodnicze

Tereny, na których położona jest gmina Piotrków Kujawski mają charakter nizinny. Jedynym dominującym elementem krajobrazu jest falista równina z niewysokimi pagórkami morenowymi w rejonie Jeziora Głuszyńskiego i Czarnego Brodu. Najwyższe wzniesienie stanowi góra Jaźwica, gdzie wysokość bezwzględna wynosi 122 m n.p.m.

Część obszaru gminy leży w granicach Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia utworzonego w 1967 r., który wraz z jeziorem Gopło został włączony do sieci Natura 2000 pod nazwą Ostoja Nadgoplańska. Obejmuje on obszar 432,2 ha. Park jest ostoją blisko 200 gatunków ptaków wodnych i błotnych, z których 49 gniazduje. Drugim istotnym elementem naszego środowiska jest Obszar Chronionego Krajobrazu ustanowionego w 1983 r., w skład którego wchodzi Jezioro Głuszyńskie oraz tereny do niego przylegające. Dla wyżej wymienionych obszarów określono szczegółowe zasady gospodarowania. Tereny te wyznaczają kierunek rozwoju regionu, w szczególności rozwoju turystyki, w tym gospodarstw agroturystycznych.

W miejscowości Połajewo istnieje malowniczo położony teren rekreacyjno-wypoczynkowy z ogólnodostępnymi plażami i wypożyczalnią sprzętu wodnego.

Kultura, oświata, sport

Na terenie miasta i gminy Piotrków Kujawski funkcjonują:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji
- Biblioteka Publiczna
- Przedszkole Samorządowe
- Zespół Szkół i Placówek obejmujący szkołę podstawową i gimnazjum
- Szkoła Podstawowa w Byczu
- Szkoła Podstawowa w Dębołęce
- Społeczne Liceum Ogólnokształcące
- Społeczna Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowej Wsi
- Świetlica Opiekuńczo -Wychowawcza

Największym wydarzeniem w połowie lata są „Dni Piotrkowa Kujawskiego”. Jest to przegląd dorobku kulturalnego miasta i gminy, prezentacje zespołów tanecznych, wystawy arystyczne, konkursy, występy muzyków profesjonalnych.

W Połajewie nad jeziorem Gopło organizowany jest „Ogólnopolski Maraton Windsurfingowy”. W zawodach biorą udział zawodnicy z polskiej i światowej czołówki windsurfingowej. W coroczny kalendarz imprez wpisał się również ogólnopolski festiwal „Rock Piotrcovia Festival”. Jego celem jest promowanie młodych talentów, wymiana doświadczeń muzycznych oraz możliwość zaprezentowania się na dużej scenie.

Kolejnym ważnym wydarzeniem jest „Piknik Rodzinny” organizowany przez Publiczne Przedszkole Samorządowe w Piotrkowie Kujawskim. Cieszy się dużym uznaniem i powodzeniem. Przyciąga dzieci, młodzież i osoby dorosłe. Na pikniku prezentują swoje talenty przedszkolaki, dzieci ze szkół, uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej, Orkiestra Dęta. Organizację pikniku wspomagają rodzice przedszkolaków.

Kultura fizyczna na terenie Miasta i Gminy Piotrków Kujawski rozwijana jest poprzez działalność klubów sportowych: „Zjednoczeni” Piotrków Kujawski, „Olimpia” Nowa Wieś, „Kujawy” Kozy, „Unia” Leszcze oraz sekcje sportowe działające przy Orliku i Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji.

Dominującą dyscypliną sportu jest piłka nożna.

Rozwój lokalny

Głównymi wyzwaniami jakie stoją przed gminą jest dalsza rozbudowa infrastruktury technicznej oraz troska o środowisko naturalne. Rozwój infrastruktury możliwy był dzięki środkom własnym gminy oraz środkom pozyskanym ze źródeł zewnętrznych.

Do najważniejszych zrealizowanych inwestycji należy zaliczyć:

- ***w zakresie gospodarki wodno-ściekowej*** - przebudowano i rozbudowano ujęcie i stację uzdatniania wody w Piotrkowie Kujawskim, zwodociągowano gminę w 98% oraz wybudowano sieci kanalizacji sanitarnej w mieście w 79%.

- ***w zakresie infrastruktury drogowej*** - przebudowano i wyremontowano drogi gminne oraz wybudowano chodniki i ciągi pieszo-rowerowe
- ***w zakresie oświaty, kultury i sportu*** - wybudowano halę widowiskowo-sportową oraz kompleks dwóch boisk sportowych Orlik; dla najmłodszych mieszkańców wybudowano place zabaw; przeprowadzono remonty świetlic wiejskich oraz wyposażono je w brakujący sprzęt; w Połajewie nad jeziorem Gopło powstały ścieżki pieszo-rowerowe, parking oraz pomost pływający
- ***w zakresie pozostałych inwestycji*** - zmodernizowano budynek dawnej szkoły w Nowej Wsi, gdzie obecnie mieszczą się Warsztaty Terapii Zajęciowej; wyremontowano i przebudowano strażnice Ochotniczych Straży Pożarnych, zakupiono samochody ratowniczo-gaśnicze; zrewitalizowano park w Piotrkowie Kujawskim poprzez wybudowanie ścieżek spacerowych i budowę grobli.

W najbliższych latach zakłada się realizację kolejnych inwestycji służących dalszej poprawie jakości życia mieszkańców miasta i gminy Piotrków Kujawski.

Urząd Miasta i Gminy Piotrków Kujawski

Herb - białe pole znamionuje niewinność mieszkańców w stosunku do króla, przez nie przechodzi fragment korony królewskiej w kolorze zielonym, które oznacza nadzieję mieszkańców związane z królem. W dolnym lewym rogu są dwie rozety, a w górnym prawnym jedna wszystkie w kolorze czerwonym, co oznacza miłość mieszkańców do króla.

** Zbigniew Krysiak - „Legenda o Piotrkowie Kujawskim i okolicach!” - fragment*